

ЗИМА

Още отъ стари времена хората сѫ дѣлили годината на сезони. Имало е лошъ сезонъ — студено време и добъръ — когато времето е топло. Споредъ астролозите, у насъ зимата започва въ 15 ч. на 22 декември и продължава до 16 ч. на 21 мартъ. Тя трае 89 дни; по-малко отъ лѣтнитѣ, които сѫ 93. Въ обикновения животъ тя започва около Димитровденъ. Тогава падатъ листата на черницата и старитѣ хора казватъ: „Когато черницата се съблича, ти се обличай“.

Съ първите студове, въ гората настъпва листопадъ. Когато растението хвърля зелената си одежда то се подмладява, защото съ падането на листата се намалява изпарението на влагата, която му е необходима за презъ зимата. Натрупаните около дънера листа изгниватъ и обогатяватъ почвата. Листопада е жертво-приношение на дърветата предъ майката земя.

Като нѣжни пеперудки преливатъ снежинки и покриватъ земята съ бѣла мантая. Тѣ сѫ образувани отъ водната пара на въздуха подъ действието на низката температура и вѣтъра. Преставляватъ малки ледени кристалчета съ най-разнообразни форми. Чудновати фигурки могатъ да се наблюдаватъ, ако сложимъ снежинка

върху черно стъкло. Бѣлиятъ имъ цвѣтъ се дължи на въздуха включенъ въ снежните кристали.

Свикнали сме да свързваме снѣга съ опредѣлението бѣлъ. И чудно е наистина, че има и червенъ снѣгъ. Червенъ снѣгъ е наблюдаванъ по върховете на Алпите и е описанъ отъ знаменития ученъ Сосюръ. Той е установилъ, че червения цвѣтъ на снѣга се дължи на особено водорасло. То дава плодъ, чиито спори, разнесени отъ вѣтъра, представляватъ червилото на алпийския снѣгъ.

Снѣгътъ е топлото кожухче на земята. Лошата му топлопроводност запазва семената, посети презъ есента отъ измразяване. Освенъ това, обилия снѣгъ осигурява добивъ на влага, тѣй нуждна за всѣко поникващо растение. Зимната природа съответствува на покоя, който е обхваналъ всичко живо.

Нѣкои отъ животните прекарватъ зимата въ летаргически сънъ. Дишането имъ ослабва, кръвообращението намалява. Докато лѣтно време дишането на лалугера е 150 пъти въ минута, презъ зимата е едва 15 пъти. Храносмилането е извѣнредно слабо. Често, въ стомаха на убити презъ зимата такива животни, не сѫ намирали нищо друго освенъ